Met radio-presentator naar wortels van de muziek in VS

Op Harley langs legpuzzel van muziek

Ronkende motoren, 3500 kilometer highways and byways, mooie verhalen, een bevlogen radioman, en een heleboel muziek. Dat zijn de ingrediënten van de USA Roots of Music Tour, die programmamaker Marc Stakenburg heeft uitgezet door de 'muziekstaten' van de VS.

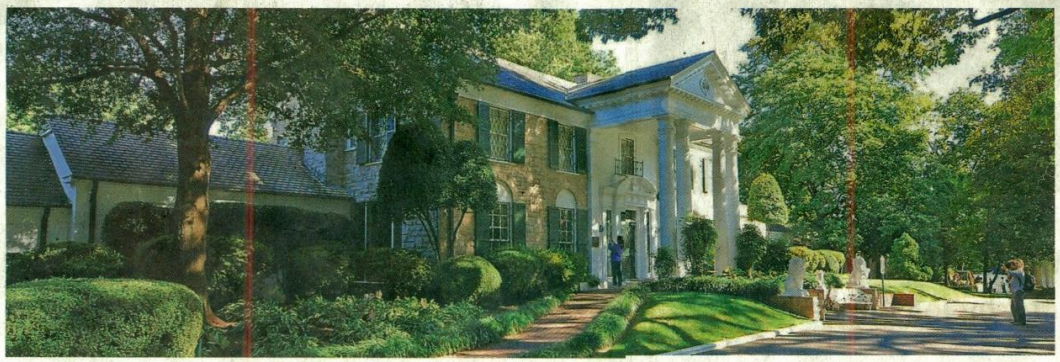

Graceland, het over-the-top landgoed van Elvis Presley in Memphis. FOTO: GPD/ARJAN LEENHOUTS

Een trip naar de bakermat van de Amerikaanse muziek, een reisje langs de roots. De reis zit boordevol bezienswaardigheden, bezoeken aan een radiostation en opnamestudio, volop livemuziek, en natuurlijke prachtige routes door de muziekstaten van Amerika. Texas, Louisiana, Mississippi, Alabama, Tennessee. „Natuurlijk zijn er nog veel meer staten met een boel muziekgeschiedenis, maar deze vijf zijn op de motor net te doen in twee weken. Maar we hebben ook al plannen voor eenzelfde soort rondreizen in andere gebieden van Amerika. Wat denk je van New York, Cleveland en Philly? Of San Fransisco, New Mexico en Arizona? Hey, dit is nog maar het begin!' KRO-radiopresentator en muziekkenner Marc Stakenburg, bekend van legendarische en bekroonde programma's als Leidsekade Live en Theater van het Sentiment, heeft er wel zin, na maanden van voorbereiding. In november verzamelen de eerste muziek- en motorliefhebbers zich in Austin, Texas, om van daaruit per Harley Davidson 3500 kilometer door vijf staten af te leggen.

Stakenburg treedt op als reisleider, gids, en alleswetende verteller. Nou ja, álles? „Ik dacht dat ik er al veel van afwist, maar als je je er eenmaal echt in gaat verdiepen, blijkt het toch een zeer complex verhaal, die Amerikaanse muziekgeschiedenis. Een legpuzzel is het, met hier en daar weer eens een stukje. Deze trip kostte mij meer research dan een uitzending voorbereiden of een verhaal schrijven. Alleen vertel ik het nu niet aan een paar honderdduizend luisteraars, maar een man of twaalf. Dat is pas echt narrowcasting!"

Liedjes

De namen van de plaatsen en streken die de motortour aandoet, zijn stuk voor stuk al liedjes op zichzelf. Greenville bijvoorbeeld, de geboorteplaats van Robert Johnson, die zijn ziel aan de duivel verkocht om perfect gitaar te kunnen spelen. Op het kruispunt waar dat zou zijn gebeurd, bedevaartsoord the Crossroads, wordt om middernacht halt gehouden om naar muziek van de legendarische bluesman te luisteren. Of neem Graceland, het over-the-top landgoed van Elvis Presley in Memphis, Tennessee. Ook in Memphis: de fameuze SUN-studio's. „En voor de echte liefhebbers kunnen we ook de Stax studio's bekijken. Stax is het label waar de echte zwarte muziek in de jaren 60 werd gemaakt; Isaac Hayes, Otis Redding, The Staple Singers en Booker T. & The MG's."

„In New Orleans bezoeken we de plek waar in 1948 de allereerste rock-'n-rollplaat werd opgenomen: Good Rockin' Tonight van Roy Brown. Tijdens een bezoek aan Parchman Prison zijn we op de plek waar Alan Lomax zijn opnamen maakte met Son House en Leadbelly. In Shreveport gaan we naar de Louisiana Hayride, het auditorium waar Elvis in 1954 zijn eerste radio-optreden had. Het is nu ingericht als een museum vol foto's van deze legendarische show en ook het originele podium is nog steeds aanwezig in deze prachtige art decozaal. Ook andere grootheden als Johnny Cash en Hank Williams zetten hier hun eerste schreden op het pad naar eeuwige roem."

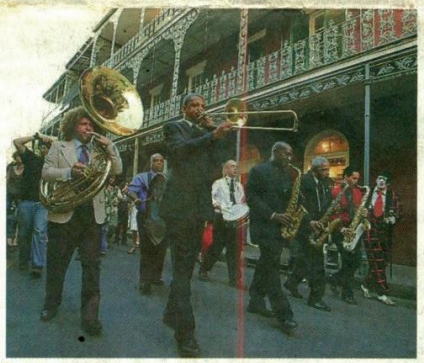

Natuurlijk is een bezoek aan muziekstad New Orleans opgenomen in de trip. FOTO: AP

Slavernij

Van Sam Cooke tot W. C. Handy, van Aretha Franklin tot Stevie Ray Vaughn; blank, indiaans en zwart; country, folk, rock en blues: het komt allemaal aan bod tijdens de reis. Marc zelf vindt vooral de rol van de slavenhandel rond New Orleans een cruciaal gegeven in de ontwikkeling van de Amerikaanse rootsmuziek. „Wist je dat 80 procent van alle slaven in Amerika via New Orleans werd aangevoerd?" „In New Orleans bezoeken we natuurlijk Congo Square. Dit plein was in de slaventijd de enige plek in Amerika waar zwarten hun muziek mochten maken en dansen. Al snel namen ook indianen deel aan deze bijeenkomsten die hun rituele dansen meebrachten.

New Orleans is sowieso een melting pot bij uitstek. Fransen, Spanjaarden, slaven, Engelsen en indianen mengden zich daar als nergens anders. Zowel in de muziek als ook in het eten is die smeltkroes nog altijd tastbaar aanwezig."

Geschiedenis

Clarksdale, Indianola, Muscle Shoals, New Orleans, Lafayette, Austin: de verhalen liggen er voor het oprapen, de puzzelstukjes van die zo rijke muziekgeschiedenis wachten tot ze op hun plaats kunnen worden gelegd. „Ik ben natuurlijk geen schoolmeester, ik heb ook de wijsheid niet in pacht, maar ik weet inmiddels wel veel van die puzzel af. Ik hoop dat de deelnemers zelf ook genoeg muziekliefhebber zijn om dat aan te vullen met hun eigen verhalen. Als die muziekhistorie daardoor als een wervelwind tot leven komt tijdens de reis, dat zou het allermooiste zijn. Dan is het ook echt geslaagd."

Hoewel de hele trip doordrenkt is met muziek, valt er natuurlijk ook los daarvan genoeg te genieten onderweg. De tocht voert door nationale parken, bossen en woestijnen, langs canyons en rivieren, en er is zelfs nog wel even tijd om krokodillen te spotten in de swamps en bayous van Louisiana. De muziek zelf wordt in soorten en maten opgediend.

's Avonds wordt er ter voorbereiding al even geluisterd naar de artiesten of muziksoorten die de komende dag centraal zullen staan. Onderweg worden zoveel mogelijk muziekgerelateerde hotels en restaurants uitgezocht, plus de nodige musea, studio's en bedevaartsplekken. Live-optredens in de overnachtingplaatsen zullen vanzelfsprekend ook niet worden geschuwd. Als klap op de vuurpijl kan er op de laatste dag, weer terug in Austin waar de tocht begon, ook nog zelf een opname worden gemaakt bij AltaVista Recording van producer Tom Johnson, eventueel samen met een nog te charteren coryfee uit deze zinderende muziekstad, de zelfbenoemde live music capital of the World.

„Ik hoop vooral dat de deelnemers na die twee weken een idee hebben gekregen hoe de puzzel in elkaar zit. Er zijn zoveel goede verhalen, waardoor je kunt zien dat het allemaal gegroeid is, in elkaar past, ergens vandáán komt. De slaven, de trek naar het Noorden, de opkomst van de industrie, discriminatie, segregatie, de enorme armoede. Als je alleen al het hutje van Muddy Waters ziet: man man man! Het geheel ervan stijgt natuurlijk uit boven de muziek, het gaat altijd weer over ménsen. Wat ze elkaar aandoen, hoe ze elkaar beïnvloeden, hoe hun muziekstijlen mixen, en hoeveel prachtigs het kan opleveren als ze elkaar maar in hun waarde laten. Dát is het verhaal, dat is de puzzel."

RONALD HOOIJENGA

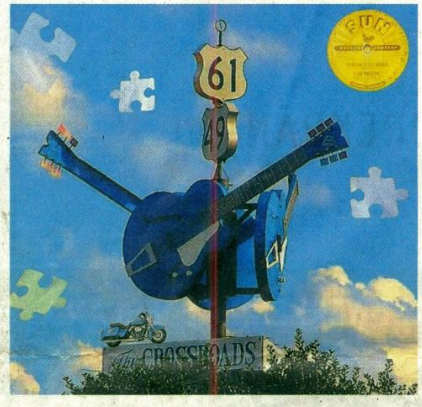

Bij Crossroads in Greenville wordt halt gehouden om naar de muziek van Robert Johnson te luisteren. FOTO: GPD

Marc Stakenburg bij het standbeeld van Stevie Ray Vaughan. FOTO: GPD

Roots of Music Tour

De motortour door vijf staten van de VS onder begeleiding van Marc Stakenburg wordt voor de eerste keer verreden van 12 tot en met 27 november. Aanmelden is nog mogelijk, net als voor de tweede trip van 6 tot en met 21 maart volgend jaar. De prijs is 3595 euro, inclusief de vlucht, de motorhuur, en alle overnachtingen. Een duopassagier betaalt 900 euro minder. Er kunnen per reis maximaal twaalf motorrijders en twee passagiers mee. Opgave en inlichtingen: www.motortrails.nl, kijk bij Specials.